

Λειτουργικές ρυθμίσεις για την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Με πρόσφατο νομοσχέδιο ΥΠΕΣΔΑ η συζήτηση για τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Νομαρχιακής αυτοδιοίκησης άναψε. Η «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑ» παρουσιάζει ορισμένα χαρακτηριστικά αποσπάσματα από την συζήτηση στη Βουλή που αποτυπώνουν, καταρχήν, το στίγμα των θέσεων της κυβέρνησης και των κομμάτων.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

(Υπουργός Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης)

Πρώτα-πρώτα όλο το νομοσχέδιο είναι προσαρμοσμένο στην ανάγκη τόνωσης της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε θεσμούς που και αμεσότητα έχουν, αλλά ταυτοχρόνως είναι και θεσμοί, στρώνουν την υποδομή για να πατήσουν πάνω οι κώδικες οι οποίοι είναι απαραίτητο να ολοκληρώσουν το οικοδόμημα και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Περιφέρειας.

Το ερώτημα είναι γιατί θεωρείτε ότι δεν είναι καλές οι διατάξεις που αφορούν τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση; Διαφωνείτε για τα θέματα της ρύθμισης των χρεών; Διαφωνείτε για το θέμα του γενικού γραμματέα; Ακουσα να λέγεται ότι «ο γενικός γραμματέας δεν είναι χρήσιμος, τι να τον κάνει ο νομάρχης, ότι έπρεπε να έχει προσόντα», όταν εσείς οι ίδιοι δεν έχετε βάλει προσόντα για το γενικό γραμματέα του Υπουργείου. Ο γενικός γραμματέας του νομάρχη είναι ένα όργανο που τον βοηθάει να κάνει τη δουλειά του στη διοίκηση της νομαρχίας και όχι στην άσκηση άλλων αρμοδιοτήτων που κατά το Σύνταγμα έχει ανατεθεί σε άλλα όργανα.

Μας λέτε μετά γιατί κάνουμε τις επιτροπές. Δεν είδατε πόσες αρμοδιότητες αναθέτει ο νόμος σε αυτές τις επιτροπές; Ακόμη δεν είδατε ότι μπαίνουμε σε μια τεχνοκρατική εποχή; Ο νομάρχης μόνος του, το νομαρχιακό συμβούλιο και η νομαρχιακή επιτροπή μπορούν να ασκούν το σύνολο αυτών των αρμοδιοτήτων; Δεν χρειάζεται να γίνουν επιμέρους, επιτροπές που η ίδια η ΕΝΑΕ ζητά, για να αποκτήσουν ειδικότητα η κάθε μια σε αυτά τα θέματα; Δεν χρειάζεται να υπάρχει μια επιτροπή που θα ασχολείται ειδικά με το θέμα του προϋπολογισμού; Εφ όλης της ύλης και επί παντός επιστητού θα ασχολούνται το νομαρχιακό συμβούλιο και η νομαρχιακή

επιτροπή; Δεν πρέπει να δημιουργήσουν υποδομές οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις οι οποίες θα βοηθούν να δημιουργούνται επιμέρους επιτροπές; Ταυτοχρόνως θα είναι επικεφαλής αντινομάρχες. Οπου θέλει μπορεί να μετέχει και ο νομάρχης μετά τη βελτίωση που επιφέραμε σήμερα- και θα μπορέσει έτσι να υπάρξει μια κατανομή έργου ώστε να εξειδικευθούν αυτές οι επιτροπές, ώστε να λειτουργήσουν καλύτερα

Δέκα χρόνια δεν γνωρίζατε ότι φυτοζωεί η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση; Εμείς από την πρώτη στιγμή κάναμε προσπάθειες. Θα δείτε και τον επόμενο νόμο για τα οικονομικά της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Αναφέρθηκε προηγουμένως ο πόρος της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Ποιος πόρος; Αυτή η παρωδία της συνάντησης στο Μέγαρο Μαξίμου το καλοκαίρι του 2003, τον Ιούλιο που μιλήσατε για έναν πόρο που δεν υπήρξε ποτέ ούτε στα χαρτιά στη συνέχεια; Επαίρεσθε γιατί θεσμοθετήσατε την Τοπική Αυτοδιοίκηση και δεν κοιτάτε μία Κυβέρνηση, η οποία σε αυτό το χρονικό διάστημα έκανε όσα εσείς εξαγγείλατε, αλλά δεν κάνατε;

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΖΑΓΟΡΙΤΗΣ

(Εισηγητής ΝΔ)

Προτείνεται με το σχέδιο νόμου μια σειρά ρυθμίσεων άμεσης προτεραιότητας για την αντιμετώπιση της αρρυθμίας που παρατηρείται στη λειτουργία των ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού. Ειδικότερα οι ρυθμίσεις επικεντρώνονται στην ανασύσταση των νομαρχιακών επιτροπών. Αυξάνεται ο αριθμός τους, ο οποίος θα είναι ανάλογος του πληθυσμού κάθε νομαρχίας. Ως τώρα υπήρχε μια μόνο νομαρχιακή επιτροπή σε κάθε νομαρχιακή αυτοδιοίκηση, με αποτέλεσμα να μην μπορεί να ανταποκριθεί στο φόρτο εργασίας που δημιουργούν οι

πολλαπλές αρμοδιότητες και απαιτήσεις. Συνίσταται θέση μετακλήτου γενικού γραμματέα στις Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και τα νομαρχιακά διαμερίσματα που προΐστανται των υπηρεσιών της νομαρχίας και επικουρεί το νομάρχη. Αντίστοιχη θέση γραμματέα υφίσταται στους μεγάλους δήμους, όπως όλοι γνωρίζουμε. Ρυθμίζονται ληξιπρόθεσμες οφειλές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων προς το δημόσιο, το ΙΚΑ, τις ΔΕΚΟ και τους ιδιώτες. Παρέχεται δυνατότητα εξόφλησης χρεών χωρίς προσαυξήσεις με την εφάπαξ καταβολή, αλλά και δυνατότητα λήψης ευνοϊκών δανείων από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι υφιστάμενες εδώ και χρόνια οφειλές.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΧΩΡΕΜΗΣ

(Εισηγητής ΠΑΣΟΚ)

Αντί η Κυβέρνηση και ο Υπουργός Εσωτερικών να συνεχίζουν να ασκούν αντιπολίτευση στο ΠΑΣΟΚ επιδιώκοντας να αντιστρέψουν τους όρους Κυβέρνησης-Αντιπολίτευσης, στηριζόμενοι επί αντικειμενικών αδυναμιών και να αναγορεύουν σε προτεραιότητα την κριτική του παρελθόντος, οφείλουν να απαντήσουν άμεσα σε σχέση με τη θεσμοθέτηση αναπτυξιακού πόρου της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, για το πρόγραμμα σχολικής στέγης, για τις δαπάνες μεταφοράς μαθητών, για την αποκατάσταση των υποδομών που καταστράφηκαν από έκτακτα καιρικά φαινόμενα, για τα προβλήματα απορρόφησης πόρων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, για έργα με ώριμες μελέτες που δεν εντάσσουν οι Περιφέρειες. Στόχος μας πρέπει να είναι άμεσα ένα έργο ανά δήμο προκειμένου να μη καθούν τα 500 εκατομμύρια ευρώ, τα οποία προτίθεσθε να διαθέσετε στην Αυτοδιοίκηση. Φοβόμαστε, όμως, ότι λόγω των γραφειοκρατικών διαδικασιών, που επιτείνονται με το νομοσχέδιο, δεν θα γίνει εφικτό να απορροφηθούν από την Αυτοδιοίκηση. Επίσης για τη μη απόδοση του 50% των προστίμων και των τελών που επιβάλλονται από υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης και για τον τεχνολογικό εξοπλισμό της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΓΚΑΤΖΗΣ

(Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος ΚΚΕ)

Από όλες τις πλευρές ομολογείται ότι πρόκειται για μηχανισμό χωρίς αρμοδιότητες και πόρους. Το νομοσχέδιο ενσωματώνει παραπέρα το θεσμό στους κανόνες της αγοράς. Τα οικονομικά της είναι σε εξευτελιστικά επίπεδα και δεν επαρκούν ακόμα και για την κάλυψη των δαπανών λειτουργίας ως διοικητικού μηχανισμού. Λειτουργεί με το εντέλεσθαι και διεκπεραιώνει τρέχοντα καθήκοντα. Ο προϋπολογισμός τους απορρίπτεται και επιστρέφεται αν ξεφεύγει όχι μόνο από το περιεχόμενο και τις αρχές, αλλά και από τη μορφή του κρατικού προϋπολογισμού. Για πολλούς αιρετούς η οικονομική καχεξία αποτελεί άλλοθι για να επιβάλουν πρόσθετη φορολογία, φορολογία που κατοχυρώσατε Νέα Δημοκρατία και ΠΑΣΟΚ και Συνασπισμός και με το Σύνταγμα. Μετατρέπεται σε επιχείρηση που θα πουλά τα έργα της, τις κοινωνικές και πολιτικές υπηρεσίες, τη γη, το περιβάλλον της.

Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση να αποκτήσει τον αναπτυξιακό της ρόλο, να έχει ισχυρή χρηματοδότηση, να είναι αυτάρκης η Τοπική Αυτοδιοίκηση, όχι όμως με φόρους, όπως έχουν

ξεκινήσει πάρα πολλοί νομάρχες και έχουν παίξει μάλιστα και πιλοτικό ρόλο

ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ

(Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος ΣΥΝ)

Ο ΣΥΝ επανειλημμένα υποστηρίζει ότι πρέπει να ανοίξει ένας ουσιαστικός πολιτικός διάλογος ανάμεσα στους αρμόδιους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και τις πολιτικές δυνάμεις και να σχεδιάσουμε ολοκληρωμένα για τη νέα Τοπική Αυτοδιοίκηση που θέλουμε, του Α' βαθμού, του Β' βαθμού, την κατάργηση του περιφερειάρχη, αλλά, αν θέλετε, και το γεωγραφικό και διοικητικό ανακαθορισμό, όπου είναι αναγκαίος, για τους δήμους και τις νομαρχίες, έτσι ώστε να πάμε σε μεγαλύτερα αυτοδιοικητικά ολοκληρώματα, για να εξασφαλίσουμε την αποτελεσματικότητα στη δράση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το σχέδιο νόμου επαναφέρει με ένταση τα προβλήματα που συνδέονται με την οικονομική αυτοτέλεια, ιδιαίτερα των πρωτοβάθμιων Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και με το ρόλο αυτής της αυτοδιοίκησης στις διαδικασίες κατανομής των κρατικών επιχορηγήσεων.

Τα τελευταία χρόνια ένας νέου τύπου συγκεντρωτισμός της κεντρικής διοίκησης, όπως προανέφερα, αναπτύσσεται με στόχο όχι, όπως στο παρελθόν, τις αρμοδιότητες των δήμων και των κοινοτήτων, αλλά τον περιορισμό της οικονομικής τους αυτοτέλειας.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΣΤΑΝΙΔΗΣ

(Κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος ΠΑΣΟΚ)

Στο νομοσχέδιο περιλαμβάνονται ρυθμίσεις, διατάξεις, οι οποίες προφανώς είναι θετικές και θα έχουν και τη δική μας θετική ψήφο. Για παράδειγμα, οι ρυθμίσεις του άρθρου 3 ή όσα διαλαμβάνονται στα σχετικά με το Εθνικό Δημοτολόγιο άρθρα είναι δύο παραδείγματα θετικών προβλέψεων του νομοσχεδίου και θα έχουν την υποστήριξη της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης.

Ο κύριος Υπουργός, προηγουμένως, αναρωτήθηκε γιατί η Αξιωματική Αντιπολίτευση απορρίπτει επί της αρχής το νομοσχέδιο.

Ήδη στο άρθρο 5 του συζητούμενου νομοσχεδίου προβλέπεται η σύσταση δύο επιτροπών στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημοσίας Διοίκησης και Αποκέντρωσης. Η μία από τις δύο επιτροπές θα έχει την ευθύνη της συντάξεως του Κώδικα Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, η άλλη δε επιτροπή θα έχει την ευθύνη να απαντήσει στο ερώτημα ποιες είναι οι πιθανές αρμοδιότητες του κεντρικού κράτους που θα μπορούσαν να μεταβιβαστούν στην Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Ήρα έχουμε την βεβαιότητα ότι μέσα σε έξι μήνες θα υπάρχει συνεξέταση πολλών και πολύ σοβαρών θεμάτων που αφορούν τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Δεύτερη παρατήρηση: Προβλέπονται πολλά όργανα υπό τον νομάρχη, μερικά από αυτά ανασυστώμενα και δημιουργείται ένας κύκλος γραφειοκρατικός που δεν θα βοηθήσει στην επίλυση των προβλημάτων που ο κ. Υπουργός θέλει να αντιμετωπίσει.

Δημιουργείτε την εντύπωση ότι επιδιώκετε να διευθετήσετε εσωτερικούς συσχετισμούς μέσα από τη δημιουργία πολλών τιτουλαρίων και κατόχων τίτλων.